

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **B. N.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, adresa pro doručování: AK Čechovský & Václavek a partn., Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 21, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2014, č. j. CPR-13019-2/ČJ-2013-930310-C235, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2014, č. j. 2 A 27/2014 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.
Vymezení věci

[1] Dne 27. 6. 2013 se žalobce společně se svým zástupcem dostavil na Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, Odbor cizinecké policie, Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále též jen „správní orgán I. stupně“) s žádostí o dobrovolné vycestování. Předložil platný cestovní doklad, bez vyznačení víza, z evidencí policie zjistila, že mu bylo vystaveno pozvání do České republiky od 19. 9. 2004 do 3. 11. 2004. Od 4. 11. 2004 do 27. 6. 2013 tak pobývá na území neoprávněně bez platného víza.

Po oznámení o zahájení řízení ve věci správního vyhoštění dle protokolu o výsledku účastníka z téhož dne žalobce prostřednictvím svého zástupce na všechny otázky ohledně jeho dosavadního pobytu a rovněž na otázku, zda je mu znám důvod, který by mu znemožnil vycestování, odmítl odpovědět.

[2] Rozhodnutím ze dne 13. 9. 2013, č. j. KRPA-241998/ČJ-2013-000022, správní orgán I. stupně podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pobytu cizinců) uložil žalobci správní vyhoštění a dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, stanovil na 3 roky. Počátek této doby určil okamžikem, kdy pozbude oprávnění k pobytu a dobu k vycestování z území České republiky stanovil do 20 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Jedním z podkladů pro toto rozhodnutí (s nímž dle úředního záznamu byl seznámen žalobce již bez přítomnosti jeho zástupce) bylo i Závazné stanovisko k možnosti vycestování vydané Ministerstvem vnitra ČR ze dne 27. 6. 2013, č. 21347 (dále jen „Závazné stanovisko“).

[3] K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím č. j. CPR-9595-2/ČJ-2013-930310-C235 ze dne 30. 8. 2013 toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání, a to z důvodu, že správní orgán I. stupně sice umožnil před vydáním rozhodnutí nahlédnout do spisu a seznámit se s podklady žalobci, ale nebyla mu dána možnost se k nim vyjádřit, resp. nebyla stanovena lhůta do kdy tak může učinit. Dne 27. 6. 2013 byl vyhotoven záznam o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, který však podepsal jen účastník, nikoli jeho zástupce, který jej zastupoval od počátku řízení a jehož plná moc byla doložena též dne 27. 6. 2013; zástupce účastníka nebyl však o možnosti seznámit se s podklady a do kdy se k nim má vyjádřit, informován.

[4] Dne 13. 9. 2013 správní orgán I. stupně znovu rozhodl ve věci správního vyhoštění stejně jako rozhodnutím shora, a to poté, co vyzval dne 5. 9. 2013 zástupce účastníka, aby se s podklady pro rozhodnutí seznámil a pro vyjádření stanovil lhůtu 5 dnů od doručení výzvy; k seznámení došlo 9. 9. 2013, vyjádření podáno nebylo.

[5] Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 5. 2014, č. j. CPR-13019-2/ČJ-2013-930310-C235, zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

[6] Žalobu podanou žalobcem Městskému soud v Praze (dále jen „městský soud“) tento soud zamítl rozsudkem ze dne 25. 7. 2014, č. j. 2A 27/2014 - 31. Rozsudek městského soudu, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje.

II. Kasační stížnost

[7] Žalobce /stěžovatel/ podal proti tomuto rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1, písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

[8] Stěžovatel tvrdí, že již správní orgán I. stupně porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) tím, že vycházel ze značně neaktuálních podkladů pro vydání rozhodnutí a prakticky tak nevyhověl požadavku § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť vycházel ze značně neaktuálního Závazného stanoviska, které bylo pořízeno v dřívější fázi řízení dne 27. 6. 2013 před vydáním rozhodnutí, které bylo později zrušeno. V rámci nového projednání věci si neopatrnil ani jeho formální potvrzení a vycházel z tohoto zastaralého podkladu.

[9] Argumentace správních orgánů a Městského soudu v Praze k této námitce je projevem přepjatého právního formalismu, tvrdí-li, že povinnosti dle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců bylo učiněno zadost. Stěžovatel namítá, že při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze opomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu. Ústavní soud stanovil podmínky, za splnění kterých nesprávná aplikace jednoduchého práva obecnými soudy, či správními orgány má za následek porušení základních práv a svobod. Ústavní soud spatřuje tyto podmínky v následujících okolnostech: základní práva a svobody v oblasti jednoduchého práva působí jako regulativní ideje, pročež na ně obsahově navazují komplexy norem jednoduchého práva. Porušení některé z těchto norem, a to v důsledku svévole anebo v důsledku interpretace, jež je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti (např. přepjatý formalismus), pak zakládá dotčení na základním právu a svobodě (Nález Ústavního soudu sp. zn. III. 150/99). Vždy je tak nutné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutečnostech. Tvrdí, že daný případ je komplikovaný a netypický, to však nevyvazuje správní orgány a soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení věci.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti toliko odkázal na obsah správního spisu, ve svém postupu pochybení nespatřuje, a proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti. K napadenému rozsudku soudu se nevyjadřuje.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek městského soudu vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. způsobující její nepřipustnost.

[12] V souvislosti se splněním podmínky § 105 odst. 2 s. ř. s., vyvstala v daném případě otázka, zda kasační stížnost byla podána zástupcem stěžovatele k podání kasační stížnosti stěžovatelem zmocněným. Kasační stížnost blanketní formou dne 2. 9. 2014, stejně tak návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti i doplnění kasační stížnosti na výzvu soudu podal jako zástupce stěžovatele Mgr. Marek Čechovský. Oproti tomu na výzvu k doložení plné moci k zastupování (obsaženou v tomtéž usnesení tohoto soudu) předložil soudu plnou moc k zastupování stěžovatele Mgr. Petr Václavek; tato plná moc byla udělena stěžovatelem tomuto zástupci již 1. 8. 2014, jako substitut, je v ní uveden Mgr. Marek Čechovský. Z obsahu spisu městského soudu vyplývá, že stěžovatel (žalobce) byl v řízení před ním zastoupen Mgr. Markem Čechovským na základě plné moci ze dne 9. 6.

2014, a to až do pravomocného skončení věci dnem 21. 8. 2014, kdy byl rozsudek městského soudu tomuto zástupci doručen (plná moc ze dne 1. 8. 2014 pro Mgr. Petra Václavka nebyla městskému soudu předložena). Podání kasační stížnosti je vázáno lhůtou dvou týdnů od doručení rozsudku, jejíž zmeškání nelze prominout. Byla-li kasační stížnost, jako úkon neodkladný podána zástupcem žalobce, kterému byl rozsudek doručen, byť tento zástupce měl a mohl vědět, že dle pozdější plné moci již může ve věci konat toliko jako zástupce (substitut) nově zvoleného zástupce, nejde o kasační stížnost podanou osobou neoprávněnou. K plné moci pro jiného zástupce stěžovatele soud v takovém případě v řízení o kasační stížnosti přihlíží až od okamžiku jejího doručení soudem.

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Podle § 109 odst. 4 s. ř. s. je *Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.* Tyto vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, Nejvyšší správní soud neshledal.

[14] Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle písm. a) tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor. Podle písm. d) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“

[15] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „Pokud ze znění kasační stížnosti jsou důvody seznatelné a podřaditelné pod zákonné kasační důvody, není rozhodující, že stěžovatel své důvody nepodřadí jednotlivým zákonným ustanovením, či tak učiní nepřesně. Je-li v kasační stížnosti uvedeno, jaké konkrétní vady v řízení či v úsudku se měl soud dopustit a z čeho to stěžovatel dovozuje, kasační stížnost ob stojí. Přitom argumentace proti právnímu posouzení jistě musí vycházet z důvodů napadeného rozsudku“ (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2Afs 7/2003).

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Jádrem stížnostní argumentace, jak sám stěžovatel uvádí, a jedinou námitkou proti postupu správních orgánů je tvrzení, že správní orgán I. stupně ve smyslu ust. § 3 správního řádu nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Vadu řízení spatřuje stěžovatel konkrétně toliko v tom, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 13. 9. 2013 vychází ze Závazného stanoviska vydaného 27. 6. 2013, vydaného dle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které stěžovatel považuje za neaktuální pro zjištění, zda v případě stěžovatele existují důvody ve smyslu § 179 téhož

pokračování

zákona, které brání vycestování stěžovatele do státu, jehož je státním občanem. Byť tato argumentace odpovídá spíše důvodům kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., (tj. důvodu tvrzené „vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytyčanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.“), Nejvyšší správní soud ji neshledal opodstatněnou.

[18] Již žalovaný v rozhodnutí o odvolání (na str. 4-5), stejně jako městský soud v odůvodnění rozsudku (str. 4 až 5) k této námitce poukázali na to, že stěžovatel, ač mu byla dána v řízení možnost, neuvedl ani v pohovoru, ani následně žádné skutečnosti, které by jeho návrat do země původu znemožňovaly; žádné, ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců relevantní skutečnosti o zemi původu stěžovatele, z dostupných informací známy rovněž nejsou. Vzhledem k tomu, že v době, která od vydání Závazného stanoviska do rozhodnutí z 13. 9. 2013 uplynula, ke změně skutečností rozhodných pro posouzení možnosti vycestování nemohlo dojít, resp. nedošlo, neshledal žalovaný a ani následně městský soud namítanou vadu postupu důvodnou.

[19] Závazné stanovisko vydané 27. 6. 2013, jak z jeho obsahu plyne, pro absentující tvrzení samotného účastníka (stěžovatele), který při pohovoru odmítl odpovědět na všechny kladené otázky, včetně dotazu na rodinné příslušníky na území České republiky (vyjma adresy pobytu na tomto území), vycházelo z informací o politické a ekonomické situaci a stavu dodržování lidských práv v Mongolsku, které mu jsou známy z jeho úřední činnosti, a důvody znemožňující vycestování nebyly shledány. Stěžovatel ani v průběhu řízení, ani v jednom z podaných odvolání, a ani v žalobě podané městskému neuvedl žádné konkrétní okolnosti ohledně pobytu na území České republiky, nikdy neuvedl žádné osobní, soukromé či rodinné vazby, které by bránily jeho vycestování a ani se nedovolával žádné stávající aktuální situace v zemi původu, či její změny, která by nasvědčovala překážkám vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Vždy (a činí tak i v kasační stížnosti) pouze namítal, že nebyla splněna povinnost, obstarat pro rozhodnutí ze dne 13. 9. 2013 závazné stanovisko nové. Takto zvolený způsob obrany však nemohl být úspěšný. Nejvyšší správní soud shodně se žalovaným a městským soudem proto uzavírá, že postup správního orgánu I. stupně byl v souladu se zákonem a dostál povinnosti stanovené v § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[20] Namítá-li stěžovatel, že argumentace správních orgánů a městského soudu je ve vztahu ke splnění povinnosti dle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců projevem přepjatého právního formalismu, je tomu podle Nejvyššího správního soudu právě naopak. Obecné principy výkladu a aplikace práva, jak se jich stěžovatel dovolává s odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 150/99 (v němž byly vysloveny mj. k výkladu předpisů dotčených mimosoudními rehabilitacemi) nebyly v daném případě porušeny. V daném konkrétním případě totiž nevystala potřeba vydat závazné stanovisko nové, ani potřeba jeho ověření, protože ani ze strany stěžovatele (jako účastníka řízení) ani z informací o situaci v zemi původu, žádné nové, pro rozhodnutí o možnosti vycestování relevantní, skutečnosti od doby vydání Závazného stanoviska do doby rozhodnutí dne 13.

9. 2013 (a ani poté) nenastaly. Požadavek na vydání nového závazného stanoviska by za takové situace byl „přepjatým“ právním formalismem.

[21] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů neshledal rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným. Vady způsobující nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost Nejvyšší správní soud popsal např. v rozsudku ze dne 4. prosince 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS. Žádné takové vady, z důvodů namítaných kasační stížností, napadený rozsudek městského soudu nevykazuje. Nepřezkoumatelnými pro nedostatek důvodů jsou zejména taková rozhodnutí, u nichž z odůvodnění není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. července 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). V opačném případě by rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. října 2009, č. j. 7 Afs 107/2009 - 166). V nyní projednávané věci rozsudek městského soudu v úplnosti shrnul veškeré skutečnosti v řízení před správními orgány zjištěné, skutkové i právní závěry, pro které neshledal žalobou namítanou vadu důvodem ke zrušení rozhodnutí žalovaného, jsou z jeho odůvodnění seznatelné.

[22] Z výše popsaných důvodů Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost proti rozsudku městského soudu zhodnotil v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji. Protože soud rozhodl o kasační stížnosti, nerozhodoval již o návrhu na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

IV.

Shrnutí a náklady řízení

[23] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, který měl úspěch ve věci, podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2014

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně

senátu